

# РЕЦЕНЗИЯ

*от проф. д. изк. Петер Кънчев Цанев*

*по конкурс*

*за заемане на академичната длъжност „доцент“*

*в професионално направление 8.2. Изобразително изкуство,*

*по дисциплината „Рисуване“*

*за нуждите на катедра „Рисуване“ към Факултет за*

*Изящни изкуства в НХА, София*

*обявен в „Държавен вестник“ – бр. 41/05.05.2026 г.*

*единствен кандидат д-р Асен Миланов Миланов*

Предоставената документация от д-р Асен Миланов в настоящия конкурс напълно отговаря на изискванията на ЗРАСРБ, както и на Правилника за приложението му в НХА, а именно:

1. Диплома за придобита ОНС „Доктор“ по „Изкуствознание и изобразителни изкуства“ с дисертационен труд на тема „Рисунката в дигитална среда“, защитен през 2017 г.

2. Диплома за висше образование от 1986 г. - специалност „Резба“, ВИИИ „Николай Павлович“, София.

3. Продължителен трудов стаж като преподавател в катедра „Рисуване“ в НХА, където е приет с конкурс през 1996 г..

3. Справка за изпълнение на минималните национални изисквания и наукометрични показатели.

Като художник Асен Миланов работи в областта на съвременното изкуство и има богата творческа биография, която включва голям брой самостоятелни изложби и участия в колективни национални и международни изяви.

В творческата биография на кандидата следва да бъдат отбелязани някои по-важни факти и открояващи се изяви. Асен Миланов има седем на брой самостоятелни изложби, сред които си заслужава да бъдат отличени изложбата „Протуберанси“ в галерия „Мисията“ на Министерството на външните работи в София, състояла се през 2019 г., както и изложбата „Скрити обекти“ в галерия „Ведарт“ в София, показана през 2016 г., получили положителни отзиви в списание „Изкуство и критика“.

От участията на Асен Миланов в колективни изложби и конкурси бих отличил неговото участие в представителната експозиция „Пътят на коприната: от традицията към съвременността“ – съвместна изложба на преподаватели от Националната художествена академия – София и Централната академия за изящни изкуства в Пекин по повод 70-годишнината от установяването на дипломатическите отношения между България и Китай. Съответно в Националната художествена галерия в София и Галерия „Таймяо“, Императорски дворец – Забранения град в Пекин, Китай, състояли се през 2019 г..

Друго важно творческо постижение и признание, което заслужава да бъде отбелязано, е неговото участие през 2025 г. в „Baton of Peace Art Exhibition“ – пътуваща колективна международна дигитална изложба с конкурс, посветена на световния мир, организирана от SynchroArt Foundation, Япония, представена в различни важни художествени локации и институции за изкуство като Venture Café Токио, KABUKI Aguascalientes, Мексико, Le Château de Peseux, Neuchâtel, Швейцария, както и придружаващи събития с името на наградата „The birth of Peace“ – Ryo Hattori Award, Япония.

В настоящия конкурс кандидатът представя следните материали:

1. Хабилизационен труд с название „Граници на реалността – дигиталният прочит на рисунката“ - авторски теоретичен текст.
2. Хабилизация, състояща се от 26 оригинални дигитални творби, представени в две части.
3. Портфолио с рисунки, I и II част.
4. Публикации след защитата на ОНС „Доктор“ през 2017 г.

Представеният хабилизационен труд с название „Граници на реалността – дигиталният прочит на рисунката“, макар и не много голям като обем, синтезира основните теоретични проблеми, които занимават Асен Миланов като художник и преподавател по рисуване. Този кратък теоретичен трактат заема основно място в предложените за хабилизация материали.

Разработените въпроси, подходи и идеи тематично допълват и разширяват предишни теоретични изследвания и творчески практики, защитавани от д-р Асен Миланов.

Текстът, както Миланов сам посочва, е резултат от дългогодишен творчески интерес и естествено задълбочено и разширено продължение на дисертационния труд на автора като основната цел на изследването е да надгради класическата рисунка и да посочи нова методика при дистанционното обучение.

Описани са възможности за концептуално и пластическо изграждане на графични рисунки, реализирани в дигитална среда чрез синергия между платформите Adobe Photoshop и Corel Painter (Alludo).

Специално внимание е отделено на творчески метод, базиран на трансформирането на класическия рисувателен подход в дигитален контекст

като е приложена симулация на автентични графични материали - молив, въглен, туш, креда, литографски молив.

Дискутирани са основни идеи и въпроси, които се отнасят към процесите на дигитализация в съвременното изкуство и към възможностите за взаимодействие между дигиталните и традиционните форми на изкуство.

В представените оригинални дигитални творби, които служат като методологически примери и дидактическа рамка на изследването, специален акцент представляват дигиталната интерпретация на приглушената дълбочина и меките тонални преходи, характерни за класическата графична техника мецотинто, чрез прецизно контролиране на чувствителността на натиска на графичния таблет за постигане на експресивен авторски шрих.

Особено ценна е тази част от изследването, в която дигиталната платформа е използвана във фазите на финална графична редакция, структуриране на планове чрез многослойни системи, маскиране и прецизиране на тоналните и хроматични контрасти. Тук изборът на примери е фокусиран върху генериране на виртуална графична фактура, която симулира спецификата и текстурата на традиционни хартиени носители. Миланов обръща внимание с професионален коментар на локалното тонално моделиране, както и на управлението на светлосенъчните отношения и хроматичната организация на графичното пространство.

Теоретичното изследване и творческите изобразителни примери, съдържащи се в представения хабилитационен труд, разкриват потенциала на д-р Асен Миланов да съчетава ерудираното научно любопитство на изследовател на съвременното изкуство с личната позиция на активен художник със свои собствени художествени критерии и пристрастия.

Вторият материал, предложен за хабилитация, представлява класически рисунки, които се явяват едновременно демнострация и студия с акцент върху формите и изразните средства на рисунъчното изкуство, които преминават през личните преживявания на художника и изграждат едно

своеобразно второ тяло на психологическа рисунъчна инициация. Смятам за съвсем логична представената творческа интроспекция, която настоява върху процесите, свързани с преосмислянето на класическите аспекти на изкуството на рисуването в контекста на съвременната културна среда.

В представените към хабилитацията две групи рисунки са приложени класическите изразни средства на рисунката - линия, петно и щрих.

Първата серия рисунки е посветена на пластическото изучаване на различни видове дървета. В нея виртуозната плетеница от извити клони и стволове на дървета създава алюзии за нежно преплетени човешки тела. Рисунките се отличават с особена мекота, живост и хармоничност. Серията може да бъде определена като специфично достижение, което претендира за своя собствена жанрова автономия.

Втората серия рисунки има силно експресивен характер и включва използването на молив, туш и темпера. В тази група рисунки Миланов експериментира с енергичните движения на ръката и използването на свободни, постоянни и непрекъснато движещи се линии. Резултатът е сполучливо изграждане на форми и структури с висока композиционна динамика.

Студията на Асен Миланов показва и още една важна особеност на съвременното концептуално рисуване, а именно, че теорията не е паралелна на практиката, а е част от самата практика.

От публикациите, които д-р Асен Миланов представя след защитената от него докторска дисертация, ще се спра на статията „Рисунката в епохата на масова визуална комуникация: Преподавателска практика в условията на дистанционно обучение на студенти в Национална художествена академия“, публикувана през 2022 година в сборника „Образование и изкуства: Традиции и перспективи, сборник с доклади от Третата научно-практическа конференция на Факултета по науки за образованието и изкуствата на Софийския университет „Свети Климент Охридски“. Статията съдържа

безспорни научно-методически приноси, свързани със създаването и успешното прилагане на нова методика при дистанционното обучение по дисциплината „Рисуване“ в условията на електронна среда.

В заключение смятам, че пред нас е една достойна кандидатура, която отговаря на необходимите изисквания и предлагам на уважаемото научно жури да присъди на д-р Асен Миланов академичната длъжност „доцент”.

София

26.08.2026 г.

проф. д. изк. Петер Цанев